

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SEMANA.

CADA NÚMERO 2 CUARTOS PER TOT ESPANYA.

Y 10 centaus paper en l'isla de Cuba.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA 8 rals, Cuba y Puerto-Rico, 16 rals, Estranger, 18 rals.

LAS EXECUCIONS DE JEREZ

ET patíbuls! Volen una imatge més viva y més exacta de l'Espanya conservadora?

Set patíbuls en rengle, tres butxins treballant (a cada cargolada una unsa de propina), y un poble embrutit al rededor contemplant l'horrorós espectacle.

L'escena ha tingut lloch a Jerez, ciutat qu' en lo que va de sigle ha presenciat més de vuitanta sentencies capitals. ¡Oh! La pena de mort es molt exemplar!... y molt distreta pèls que no tenen déu rals per anar als toros. Es un espectacle d'arròs. Lo poble que disfruta contemplantlo es digne de la patuleya que 'ns governa.

Los reos de Jerez son ja coneguts dels lectors de la CAMPANA DE GRACIA, que va publicar lo retrato dels cinch principals. Pertanyian tots ells a la societat secreta, *La mano negra*, y van cometre un assassinat, los uns obrant com autors, y 'ls altres com encubridors y cómplices.

Segons sentència del Tribunal Suprém devian ser quinze 'ls condemnats a l'última pena; pero 'l govern va tenir compassió del butxi y va estolviarse set unhas, indultant a set. L'octau ha perdut la rahó y s'ha suspès la sentència. Los set que han anat al pal son los germans Bartoméu y Manuel Gago, los germans Pere y Francisco Corbacho, Cristófol Fernandez Torsejón, Gregori Sanchez Novoa y Joan Ruiz, conegut per mestre d'estudi.

Lo dia de Sant Antoni van ser posats en capella, després de notificarlos la sentència. ¡Y diuhen que Sant Antoni guarda de pendre mall! L'actuari va preguntarlos si volian copia de la sentència, y en Bartoméu Gago va respondre:

—Y per qué? Qué per ventura hém de guardarla? Després van recordarse de 'n Cánovas y del diputat de Jerez lo Sr. Camacho del Rivero: tots dos se diuhen Anton, y 'ls reos van tenir l'humorada de felicitarlos per medi de un telégrama. La associació de la Pau y Caritat, encarregada de trasmétre'l va demanar per última vegada que impetressin l'indult de aquells infelissos.

Sols en Cánovas va respondre que *«a pesar dels seus desitjos, no li hauria sigut possible aconsellar l'indult al rey»*.

¡Ni aconsellarlo!

Com succeheix en semblants cassos, no ha faltat qui s'estés a la presó al costat de aquells infelissos, espantant sos més petits moviments per donarne compte en los periódichs. Ha vist com se desesperavan y com

ab una paraula cinica desafiavan a la mort, ha vist com menjavan y prenián café y com ab llágrimas als ulls recomenavan als seus pares, fills y germans a la pietat dels individuos de la confraria, encarregada d'assistirlos; ha vist com renegavan y com s'ajonellavan al péu del confés; ha presenciat los més petits incidents de aquesta monstruosa agonia, qu' en plena salut té 'l comdemnat a mort; ha contat las pulsacions de tots set y ha comparat qui d'entre ells estava més abatut y qui estava més seré.

No serem nosaltres qui tracti de reproduhir aquest quadro matís de detal's repugnants... La conciencia de tot enemich convensut de la pena de mort se rebela contra tals espectacles.

Los capellans solen pintar al reo la próxima felicitat que l'espera al passar ds aquesta vida a l'altra, si procura arrepenirse. Los set reos de Jerez, pèl que puga ser, van confessarse; pero un d'ells, en Manuel Gago, molt prompte devia arrepenirse de haberse arrepenit, ja qu' al presentarli 'l hostia 'l capella, l'hi va respondre:

—«Moltas gracias; no la vull.»

Eu Ruiz, al veures en mans dels butxins va dir:— ¡Sembla mentida que la humanitat crihi semblants criaturas! Y després de aquesta imprecació, prenent un tó festiu va dir a un dels executors:

—«Ep, mestre: cuidado a apretarme gayre.»

Y en Bartoméu Gago, mentres lo butxi de Madrid l'hi posava l'hopa, va dirli:

—«Vull demanarte un favor, y es que al anarme a matar no 'm fassas cap petó ó sino de la bofetada que 't vento 't desfaig la cara.»

Colocats en quatre carros van ser conduhits al patíbul, a las vuit del dematí del dia 14. Manuel Gago va sortir de la presó al crit de *«Viva la libertad! Muera la inquisición!»* al qual va respondre algú del públich, promoventse corredissas, empentas, crits, escándols, garrotadas y bascas. La multitud era inmensa. Més de tres quarts d'hora van estar los carros desde la presó al patíbul. Un cop allí, 'ls germans Gago van dur la paraula, demanant al poble que 'ls perdonés y recomanantli que no 's fiés de servilons.

En catorze minuts va cumplir la tasca 'l butxi de Madrid, servintli de ajudants lo de Burgos y 'l de Albacete ('l de Sevilla havia dimitit faltanli valor per exar set sentencies a la vegada.)

Contan que 'l butxi de Burgos especialment está molt ressentit ab lo de Madrid, perque si bé aquest conta entre 'ls seus serveys l'haber despatzat als regidias Otero y Oliva, aquell porta realizadas 26 execucions, entre ellas la del facinerós *Saca-mantecas*, lo qual per un butxi no deixa de ser un merit. Rivalitats del ofici.

Després de l'execució van treure 'l vel que cubria la cara dels reos, proporcionant al públich un nou espectacle de horror y repugnancia. Y al retirarse, a pesar de anar escoltats, duyan lo revólver a la mà, per obrirse pas més facilment a través de la multitud.

¡Digne coronament de tal espectacle!

Nosaltres que odiem lo delicté y compadeixém al delinqüent, no sabém com expressar la pena que 'ns

produheix l'execució de una sentència de mort. Es horrible, per no dir indigne, que la societat que denunciaría corretjir al delinqüent, lo mati. Si es cert que l'assessi comet una transgressió contra las lleys de la naturalesa matant a un home, no es menos cert que la societat amplia aquesta transgressió suprimint al culpable, per culpable que siga.

En lo cas present la mort de un home honrat, ha produhit la mort de set criminals: total, vuit existencias extingidas... Y per qué?

¡Hi haurá encare qui diga que la pena de mort es exemplar després de tants sigles de aplicarse inutilment? No: precisament quatre dias avants de l'execució de Jerez, quan ja totom coneixia la sentència, va ser assassinat traidorament un vehi de Marchena, per un home, que al ser prés, declaró que havia obrat a instigació de una societat secreta. ¿Com es que 'l patíbul de Jerez, próxim a alsarse, ni va influhir en l'assessi de Marchena, ni en la societat criminal, que va armar lo seu bras? ¿Anont es l'exemplaritat de la pena de mort?

L'únic exemple que 's desprén de aquest monstrós espectacle, es l'exemple de la duresa de cor pèls que van a presenciarlo, ó 'l de despertar simpatias inmerescudas entre las personas sensibles, que veurian ab despreci a un criminal, camí de presiri, y que no saben contemplarlo sino ab llástima, camí del patíbul.

Desenganarse: la barbarie sols pot engendrar barbarie; las aberracions aberracions majors... La pena de mort es la llavor dels assassins.

P. K.

CRÓNICA DE LA CAPITAL.

A s'han acabat las professons.

Los gegants están desats; las trampas reposan, (s'entén las trampas del Corpus, perque las altres no reposan may); l'ou no balla; los domassos tornan a la calaixera; los ganfanons jehen en un recó; y d'aquestos vuyt dias de bullici no 'n queda altra cosa que algun prometatge mitj escabetzat y una capa de cera per certs carrers.

Verdaderament Espanya es lo país del bon humor. Qualsevol pretest, qualsevol espectacle, mentres siga gratis, treu a la gent de casa y mou tota aquesta multitud que, ávida de distraccions, corra per carrers y plassas, vestida ab sos millors galas, la cara riellera, 'ls ulls oberts, y 'l pit anhelant per empaparse d'alegria, llum y ruido.

Es impossible fer cálculs sobre las intencions humanas; pero quantas d'aquestas mils y mils personas que s'han materialment trioxat pèl curs de las professons, han pensat ab la alta significació del Corpus?

Res, son raras humanas difícils d'expicar bé; per lo tant deixémho corra y... abur, hasta l'any que vé.

Per més que 'ls causi sorpresa, puch assegurarlos que durant tota aquesta setmana no s'ha trobat cap cartutxo de dinamita ni cap home ab estenallas grossas.

En cambi 'ls robos han menudejat... y vaji l'una cosa per l'altra.

De tots modos es estrany que 'ls dinamiteros s'hajin llatat quietos, ara que semblava que s'ho prenien ab tant calor.

¿Será que no 'ls surt á comte? ¿Será qu' están preparant un espectacle nou? ¡Alerta, intrépida policia, alerta! Deixeu que 'ls rellotjes volin, no inquieten als taranguistas; pero, ¡per Deu! vigiléume á aquets tremendos nihilistas.

La Reparadora está com una bassa d'oli... bullint. Per quatre tonterias (tal vegada qüestió de quartos) y ab tota la mansuetut proverbial en aquesta familia de guerrilleros, los socios y socias s'han barallat de mala manera, naixent de la batalla una escisió que ha acabat partintse la societat en dugas: una que continúa titulante la Reparadora y un 'altre que 'n diuen dels Miquelets.

Y ab tot aixó no hi tinc res que dir Pero si en lloch de partirse tal com ho acaban de fe partissin á tots los socios, crech qu' estaria més bé.

¡Aleluyal Lo monument de Colon vá á rebre definitivament una empena de padre y señor mio.

L'arquitecto fulano y l'contratista mengano están preparantse pera posarse á pendre disposiciones per comensar á fer los treballs preliminars pera acometre la construcció del... armasson.

L'armasson será un tubó colosal de ferro y altres sustancies, que vindrá á ser l'ánima de la columna.

Nada, arri poch ó molt: lo cas es ana endavant, sigui apilant pedras, sigui collant ferros.

Aixís l'òlvidat Colon podrá dirse interiorment que si no té monument al menos ja té armasson.

Ab la vinguda del estiu, venen las manifestacions de las diversas classes de rabia que s'conexen.

La més terrible de todas, la rabia carlista, fa uns quants dias que s' deixa sentir d'una manera notable.

Lo Correo catalan las ha empresas contra 'ls catòlics liberals, y s'ni ha aferrat tant de gust, que no falta sino que agafi un fusell y s'hi fassi á tiros.

Desgraciadament (pel Correo) ha topat ab un domador que sab hont té la ma dreta y fins la esquerra: lo sabi Pare Llanas.

L'illustrat escolapio l'hi está donant la gran xurriacada del sigle; y si no logra ferlo callar, perque 'ls cranchs socials no callan per culpa que tinguin, quan menos demostra que si hi ha catòlics rabiosos també n'hi ha de decents.

Guerra á las legions ultramontanas! Un aplauso al ilustre Pare Llanas.

La carestia dels articles de primera necessitat augmenta. La falta de treball augmenta.

La miseria augmenta. Las queixas de la generalitat augmentan.

A pesar d'aixó demá hi ha torcs, y ¡qué s'hi volen jugar que la plassa seré plena y l'empresari s'ficará uns quants mils duros á la butxaca?

Avuy miseria extremada demá diné en abundó; veyám, d'aquesta xarada ¡qui 'n dona la solució?

FANTASTICH.

Las endarrera 'l govern buscava á n' en Ruiz Zorrilla per Madrit.

Després se vá rebre un telégrama fals, anunciant qu' en Ruiz Zorrilla s'estava morint de un atach al fetje.

Y posteriorment, segons los telégramas enviats al govern pels seus agents, resulta qu' en un mateix dia y á la mateixa hora en Ruiz Zorrilla s'trobava á Paris, á Londres, á Bruselas, á la frontera de Holanda, á Ginebra, á Berna, á Cette, á la frontera espanyola, pel Mediterráneo y per l'Océano.

De 'n Ruiz Zorrilla, á copia de volerlo deprimir han arribat á ferne una especie de Deu.

Deu está per tot arréu; en Ruiz Zorrilla també.

Suposan malas llerguas que hi ha aquí á Barcelona algunas redaccions de periodich que son garitos de jugadors.

¡Vaya una gent més tontal! Creure 's que disfresantse de periodistas podran jugar impunement.

¡Qué no saben que com á periodistas poden durlos á la presó?

En cambi, com á jugadors ¡qui 'ls empeta la basa?

Vajan contant: Lagartijo porta morts 3.200 toros, que uns ab altres li han vingut á valer 250 duros.

De manera que Lagartijo desde que mata toros porta guanyats 800 mil duros.

Després de aixó crémense las pestanyas, estudihih, segueixin una carrera útil á l'humanitat, y 's moriran de gana.

Una frase de 'n Pelayo Cuesta en lo Senat: «Saben quan hi haurá á Espanya veritat electoral? Quan surti un ministre de aqueix banch (lo banch blau) per anar camí de presiri.»

En Pelayo Cuesta es fusionista; y 'ls fusionistas á l'oposició las cantan molt claros; pero quan son al poder...

¡Ay, senyor! Quan son al poder, ¡quants d'ells haurian de fer la maleta per anar allá ahont lo Sr. Pelayo Cuesta desitja que vajan los ministros!

Bonas noticias: Han sigut absolts de la causa que se 'ls seguia los Srs. Camacho y Morell, director y dibuxant de La Mosca roja.

També ha sigut absolt lo Sr. Clara, director de El Látigo del Vallés.

Descartats uns quants mesos de presó preventiva, no quedan sino glorias pels periodistas que troban justicia en los tribunals.

Lo monstro será si volen molt fiero; pero la justicia está de part de la premsa.

Lo príncep d'Orange, heréu del trono de Holanda, está malalt del tifus.

Com se comprén que hi haja malalties que no respectin la inviolabilitat dels prínceps?

Y no es aixó lo pitjor, sino que Alemania está esperant que 'l príncep d'Orange 's mori, per apoderarse de aquell país, la fa temps que ambiciona 'ls ports de mar y las grans colonias holandesas.

Pero si aixó succeix mitja Europa s'alsaria contra Alemania.

De manera que la pau del continent está pendent del tifus del príncep d'Orange.

No venhen com per la seguretat dels pobles no hi ha res millor ni més apropiat que la monarquia?

Senyora Constitució de 1869, ja que l'esquerra l'abandona, vinga, torni als braços del partit republicá.

Vosté té un gran esperit democrátic y la democrácia sols pot viure entre nosaltres.

Los homes de l'esquerra l'haurian deshonrada fentla cortesana; nosaltres la venerarem erigintla en lo númen del poble.

¡Ben vinguda siga entre nosaltres, senyora Constitució de 1869!

El Porvenir ocupantse de aquella gófia sobre la malaltia de 'n Ruiz Zorrilla, diu:

«No hi ha perill que 'ls desenganyis fassan patir del fetje á n' en Ruiz Zorrilla.»

Y si es veritat qu' en punt á aixó no s'ha de temer res, no ho es menos que las afeccions agudas en l'aparato respiratori no 's curan ab noticias que pegan produhir als lesionats sensacions fortes, encare que siguin agradables.

Un colích hepátic, en ultim cas pot correjirse y curarse, lo qu' encare no ha descubert la ciencia méica es la curació de la tisis, y 'l nostre amich y jefe no presenta sintomas de que pateixi aquesta malaltia.

Bénte aquest ou y veyas si t' alivias.

Espectacle edificant. Dos conservadors se disputavan l'acta de Gijón; l' un protegit per en Pidal y l'altre pel conde de Toreno.

Entre conservadores y soldados cumplimientos escusados.

Aixís es que l'acta de Gijón vá ser declarada bruta, y ja tenen á n' en Pidal cremat, y ab conde de Toreno més cremat encare, tant que presentá la dimisió de president del Congrés.

En Cánovas té un disgust de mort. Los conservadors se l'hi barallan: los conservadors se l'hi desbandan.

Tres dias de morros y de disgustos. Per últim la cosa s'apédassa. En segonas eleccions sortiran diputats tant lo protegit de 'n Pidal com lo

protegit de 'n Toreno... y 'l districte de Gijón se 'l menjará un jermá de 'n Cánovas.

Y ab tot aixó no 's conta ab los electors per res. Aixís es la política conservadora. De la pell del país se 'n fan las tiretas.

CARTAS DE FORA.—Al Ecnomo de Sant Felin de Torelló no puch menos de darli un vet de gracias. Sé que l'altre dia va desferse contra LA CAMPANA DE GRACIA, y aquest será sens dupte 'l motiu de haverse aumentat lo pedido de aquella vila. Als capellans tot los hi surt al revés. Quan volen fer bé, fan mal; quan volen fer mal, fan bé.

Lo rector de Sta. Oliva (Vendrell) no vol criaturas á l'iglesia, perque diu que ploran y li fan mal de cap. Lo rector de Sta. Oliva no anirá pas al cel, perque sería capas de fer revessos ab los angeles.

Rebém queixas dels encarregats del registre civil de Sant Joan de Palamós: segons sembla hi ha molts irregularitats en l'inscripció de naixements y matrimonis, y molta demora en l'otorgació de certificats de defuncions. En cambi los individuos de aquell jugat son molt aficionats á portar barras de tálam. Per aixó sens dupte, en lo desempeñyo del seu càrrech tenen tanta barra.

LO POLITICH-VELETA.

1868.

Miréusel: espasa en má, plé de santas intencions, arenga 'ls seus batallons ensenyantlos á triunfa.

Trona 'l canó: dolls de sanch saltan de mil nobles pits, cauhen los més atrevits, revolcantse en mitj del fanch.

Raja á torrents la metralla, plou un diluvi de plom, y patatim, patatim! s'acaba la gran batalla.

Lo front del brau veterano la Victoria ab sos rajó banya, y grans y rics, tot Espanya va cantant: ¡Viva en Serrano!

1871

Entre crits y cumpliments y ab tota solemnitat, arriba 'l rey proclamant per las Cortis Constituyents.

Lo primé espanyol que corra á oferirli pit y espasa y tot lo que guarda á casa, es lo gran duch de la Torre.

Lo duch l'hi dona consells, lo duch l'hi fa obrir la vista, lo duch es amadeista desde 'ls péus fins als cabells.

Y quan lo bon rey se 'n vá pera estalviar sanch al poble, lo duch, sempre fiel y noble, no pot menos de plora.

1874

Reb la malalta republica la caricia de 'n Pavia, y en Serrano al millor dia renaix á la vida publica.

No es tant sols lo president, sino 'l faro salvadó que ha de evitá á la nació lo total desquiciament.

Lo veterano s' disposa á desfer la mar d' embulls, posantnos davant dels ulls un món de color de rosa.

Pero al obrirse la tapa del saguntí moviment, s'arrossa tranquilament y desapareix del mapa.

1883

Altra vegada 'l patrió fa senti 'l seu crit ayrat, per salvar la libertat qu' está prop del precipici.

— Pron mistificacions! — erida radicals, vinch á ajudarvos! ¡estich resolt á donarvos l'últim alé de ma vida!

Y ab aquella especial gracia que l'hi ha dat Nostre Senyó empunya 'l gloriós pendó de la jove democrácia.

Tota la espanyola terra aclama al brau veterano: ¡Viva 'l general Serrano y viva la seva esquerra!

1884

Amagat en un recó del respectable Senat, seu, mansoy y capficat; l'ídol d'aquesta nació.

Una entitat vella y nea fa sentir la seva veu, punxant á Don Amadeo y al vencedor d'Alcolea.

La més reaccionaria salsa vé á completá aquest guisat,

hasta que al fi, acorralat,
lo brau veterano s' alsa.
¿Perqué? Per cantá, arrupit
y ab los colors á la cara,
la palinodia més rara
que 'ls espanyols han sentit.

1885

Del home públich que gosa
fè cada dia un nou salt,
se 'n pot, sense pensar mal,
esperar qualsevol cosa.
Per lo tant, no m' entretinch
profetisant lo que vé...
¡Quí sab lo que 'l veurém fé
durant l' any vuytanta y cinch!

C. GUMA.

En la catedral de Guadix, á las excitacions
de un predicador que 's descalsava contra
'ls franc-masons, ván ressonar crits de
«Morin los masons assassins!» sortint á
relluhir ganivets, facas y pistolas.
Será convenient que ab los catòlics de
Guadix se fassa com ab las cabras á Bar-
celona.

Que se 'ls posi bossal.

En Rojo Arias, ex-republ icá, y avuy senador esque-
rrá, vá dirigir grans elogis á n' en Cánovas.

En Cánovas l' ha parit
En Cánovas l' ha criat:
D. Anton l' hi dava 'l pit;
D. Anton l' ha desmamat.

Y encare 's diu Rojo.
¡Un roig que s' ha anat tornant de color de pansal!

Are han sortit alguns nebots y cusins heréus de
Pio IX que reclaman del govern italiá la fríolera de
uns 10.000.000 de franchs.

Quan Víctor Manuel vá entrar á Roma, vá compro-
metres á satisfèr 3.225.000 franchs al Papa. Pio IX vá
fé 'l bot. No se sab si 'l feya de debó ó ab càlcul, per-
que es ben segur que de haver acceptat l' assignació
del rey de Italia, no hi hauria hagut perquè demanar
als fíels lo diner de Sant Pere y fingirse presoner y
pobre.

Renunciar 3 milions per cobrarne 12 en un altre
concepte, sempre resulta ser un bon negoci.

Pero 'ls heréus no s' entenen de *ciuitas* y recla-
man la cantitat corresponent als anys 76, 77 y 78.

Y 'l govern italiá no está disposat á satisfèrlas... Y
fá bé: ab una cantitat tant grossa 'ls nebots del papa
anterior, criats per sants, farien massa pecats y po-
drian condemnarse.

Gabinet en má un pinxo de Sans, dijens de la sen-
mana passada, deya que per aquell càrter no passa-
ria Déu.

Un subjecte vá voler passar y 'l pinxo al embestirlo
fá una tentina, cau á terra y 's fá un nyanyo al front
y una ferida á la mà ab lo mateix ganivet.

Preneu exemple, conservadors... Aixís cauhen los
gobers que volen privar lo pas á la llibertat.

¿Qué será que no será?
En Posada Herrera, aquell gueto que ho es tot y no
es res, ha declarat que no era esquerrá ni may ho
havia sigut.

Lo president del govern de l' esquerra no era es-
querrá!

Com que 's vá acostant l' istiu, en Posada Herrera
pensa que no hi há res al mon més cómodo que la
frescura.

No 'n fassan cas de aquest mano.
Es un verdader home públich, en lo recte sentit de
la paraula. Sempre á disposició del que paga, y des-
prés ni se 'n recorda.

No vá dir ell, embaixador de Roma, durant la mo-
narquia revolucionaria, que D. Amadeo de Saboya, ele-
git per las corts constituents de 1869 era un rey
intrús, com Josep Bonaparte?

¡Intrús un rey que vé á Espanya, cridat per la mayo-
ria de las Corts, y que renuncia á la corona, avants que
derramar sanch espanyola!

No, un rey aixís no es ni pot ser intrús: al contrari,
un rey que vé legitimament y se 'n torna per la séva
propia voluntant es un *extrús*.

Per lo demés los esquerrans s' han quedat com qui
veu visions al sentir las espatofxadas de 'n Posada He-
rrera.

Alguns individuos del Circul de l' esquerra tractavan
de votar una proposició declarant que havian vist ab
sentiment l' enfermetat que pateix l' héroe de Llanes.
Perque es de saber que á copia de voler ser llest y
escoltar lo que vé, l' hi creixen las orellas... y que las
orellas se li menjan lo cervell.

Los fusionistas madrilenyos preparan un dinar en
obsequi del Sr. Abascal, á 16 duros cubert.

¡Setze duros per barba!
Figúrinse si tindrán gana, que per dinar se menjan
una vaca.

¡Ay del país, lo dia que tornin á apoderarse del re-
bost del presupuesto!

Un recort históric h anecdótic:
«Lo pare del actual ministre de Foment—deya en Po-
sada Herrera—vá dirme un dia que ser independent
equivalia á ser tonto. A lo qual vaig replicarli:—Sen-
yor D. Pere, més val ser tonto que sé arcaide, perque
encare que valga molt l' arcaidia dura no més que un
any, y la tonteria, encafe que siga com la méva, ha
de durar tota la vida.»

En Posada Herrera podia rematar l' anecdota de la
tonteria ab la següent cantarella:

«A mi me llaman el bobo
el bobo de este lugar:
todos viven trabajando,
yo vivo sin trabajar.»

Y després, si encare li quedan pèls podia deixarse 'l
tupé per fer la competencia á n' en Sagasta.

Desde 'l famós discurs de 'n Posada Herrera, de un
duro de D. Amadeo ¡saben com se 'n diu?

Se 'n diu un *intrús*.
Als nostres polítichs monárquichs—per alfonsins
que sigan—lo que 'ls agrada més son los *intrusos*.

Lo pobre Sr. Turull está tot *aturullat*, desde que
á Madrit han declarat grave l' acta de Tarrassa.

¡Un acta més neta que la llana, quan surt de la pell
del bé! ¡Sembla mentida!

Pero digan ¿no hi havia actas més brutas que la de
D. Pau? ¿No hi havia l' acta de Vilafranca, y la de la
Séu d' Urgell, y la de Sant Feliu de Llobregat? ¿No ván
declararse totas netas? ¿No té D. Pau millions de duros
per comprar toneladas de sabó y potassa y netejar lo
que convinga? ¿No es amich de 'n Romero Robledo?

Tot lo que vulgan; pero l' acta de 'n Turrull vá te-
nir la desgracia de ser de las últimas que ván exami-
narse, y ja se sab, *el último mono se ahoga*.

Vosté, D. Pau, are com are, no es diputat: es el
último mono.

Ab motiu de la persecució del capitá Mangado 'l
ministro de la guerra ha concedit 53 gracias.

Ja sabiam que 'n Quesada era molt *graciós*; pero no
fins al extrém de computar casi bé més gracias que
combatents ván pendre part en aquella *gloriosa jor-
nada*.

Are no falta sinó que després de haver ascendit als
soldats, oficials y jefes, ascendeixi també als fusells.
No se 'n rigán... Pot ascendirlos á canons d' artilleria.

En Quesada ha publicat una Real ordre, suprimint
una part del petróleo del quinqué del cos de guardia
del ministeri de la Guerra.

Total, una economia de dos pessetas y mitja. ¡Viva
l' espléndides y 'l rumbo!

Are diu que tracta de aumentar la alimentació del
soldat.

Y será capás de aumentarla fins al extrém que cada
sorge podria dir:

—¡Gangal! ¡Un sigró més al ranxol!

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—A-mor.
2. ENDEVINALLA.—Po-ma.
3. CONVERSA.—Eva.
4. ROMBO.—

A
A N A
A N G E L
A N G U I L L A
A E I O U
L L U
A

5. GEROGLIFICH.—Per un sastre una sastressa.
Han endevinat totes las soluciones los ciutadans fill de
Reus, Crospsis Nas de punta inglesa, Pam y Pipa, Serpent
de Malgrat, Deuhet de Reus, J. Prat N., J. Ramon C., Pan-
torrillas de Cabrit, Dos Liberals, Peret de Reus y Palarra y
Poll Ros.

XARADAS.

I.

Consonant es la primera,
la segona un membre n' es,
nota musical tercera.
es planta quart al revés.
Tres-dos lo jove qu' estima,
y mes si ella té bon dot.
de dos-hu ho es molt la Quima,
y de hu-dos ne tenim tots.
Tres-prima es molt poca cosa,
qui vá al pás fá prima-tres;
y aquell que á pescar se posa
usa lo dos al revés.
Prima-quart qui no enrahona,
adorno es quart en plural;
y als malalts per beure 's dona
de la xarada 'l total.

PEPET SIMPÀTICH.

II.

Hu-dos, tres la hu-dos-tres-quarta
com també tercera, tres;
tres també una hu-quart, dos-quatre
y tres dos ab son promés.

DEUDET DE REUS

QUINT DE PARAÜAS.

Primera ratlla horisontal y vertical, Poble de Catalunya.
—Segona: Id id.—Tercera: Nom d' home.—Quarta: Per
cuynar.—Quinta: Nom infernal.

MARIA BOCA BLANCA.

TRENCA-CAPS.

¿ES DE LLARONA D. J. N. GRAD?

Formar ab aquestas letras lo títol de un drama castellá.
UN BARCELONETÍ.

GEROGLIFICH.

D D
L I

NAS DE PUNTA INGLESA.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Han enviat xaradas ó endevinallas dignas d' insertarse 'ls ciu-
tadans Deuhet de Reus, Nas de punta inglesa, Ll. Millá, y Fill de
Satan.

Las demés que no 's mencionan no 'ns serveixen com y tampoch
lo qu' envian los ciutadans E. Gabarró, Petitot, Pastanaga de Reus,
Valencia de Valencia, Noy Lloro, Dos farts de Reus, Ramonet de
Reus, J. Mir, Crospsis y Llorenset de G.

Ciutada Pepet del O. U.: Insertarem logogrifo y rombo.—R. Segí
de Reus: La poesia resulta incorrecta.—Peret de Reus: Hi anira un
geroglífich.—Joanet Marqueta de Reus: Id. sinonimia y rombo.—J.
Prats y N.: Id. mudansa y anagrama.—Noy del quart pits: Id. rombo
y dos logogrifos.—P. Troh: Id. un rombo y un logogrifo.—G. Elias:
Ja veu vosté que no está bé que dediquem poesias á un company
postre.—A Rossell: La poesia de vostre conté una idea; pero está
pessimament versificada.—M. Quirse: Quan se 'ns envia una noticia
ha de portar una firma coneguda que 'n responga.—Polvos de Sant
Maji: Rebudas las soluciones.—Arrencia-naps: Hi anira un rombo.—
J. Prats M.: Id. mudansa.—P. Comsa: Id. logogrifo.—R. Segí de
Reus: No podem aprofitar més que un epigrama.—Figorio de M.: Hi
anira logogrifo, conversa y trenca-caps.—Patona y Poll Ros: Id. lo-
gogrifo.—Joanet Tarragoni: Id. sinonimia y geroglífich.—Oíl de ca-
prixo: Id. un rombo.—Emilio E. y H. de Reus: Id. rombo, quint
numéric y geroglífich.—Un fill de Reus: Id. geroglífich y ters de
silabas.—Apotecari de Reus: Id. trenca-closcas y un rombo.—Ca-
milo: Id. un rombo.—Petitot: Id. alguns tersos de silabas.—A.
Fuster: ¿Perque no l' hi ventava una nata? Llavors l' hi hauriam
posat no un suélt, un article.—J. P. de Vidreras: Publicarem un
trenca-closcas.—Sir Byron: L' article de aquesta semana posil en
vers y envibil als Jochs Florals.—Nova Reusense: Aprofitarem
casi tot lo que 'ns remet.—L. Nurueti: Id. una mudansa.—Pepet
del Carril: Esta bé; pero preferim sempre poesias satíricas.—Pau
Pelat: Insertarem un rombo.—Crospsis: Id. un nivell.—Pam y Pipa:
Id. ters de silabas.—J. Ramon G.: Id. rombo.—Dos Liberals: Id. dos
geroglífichs.—Deuhet de Reus: Id. casi tot lo que 'ns envia.—Nas de
punta inglesa: Aceptats dos geroglífichs, anagrama y mudansa. Ll.
Millá: La poesia resulta fluixa.—M. B. y F. Teya: Citi datos preci-
sos y recients: de lo que 'ns diu no 'n podem treure l' aygua clara.
—Ciutadans P. G. Sant Joan de Palamós, G. U. V. Arbós, y F. B.
Sant Feliu de Torello. Quedan servits.

TIPOS Y TOPOS

COLECCIO DE RETRATOS Á LA PLOMA

PER

C. GUMA.

Un elegantíssim tomat de 32 planas en quart, im-
près ab molt esmero sobre paper superior.

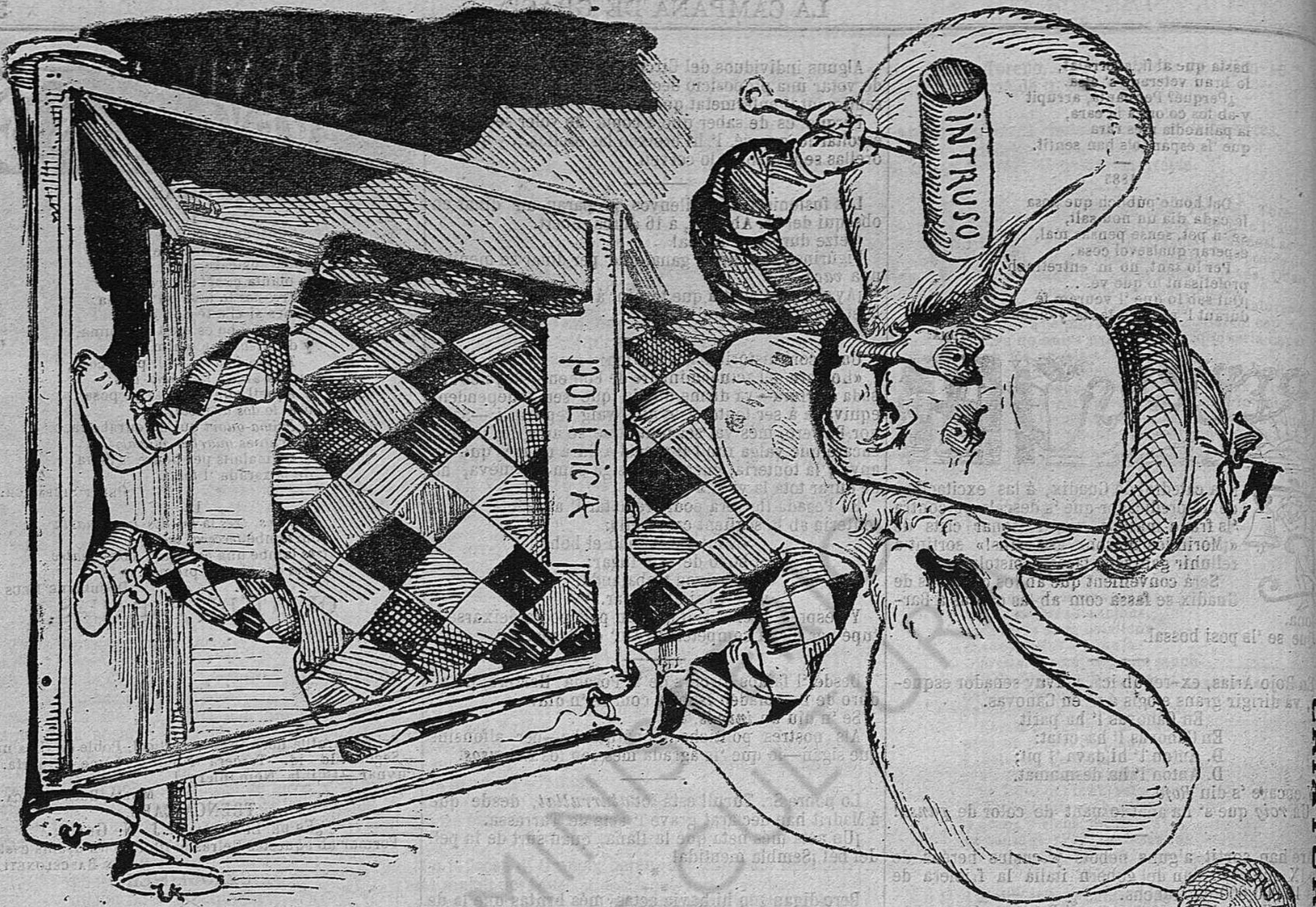
Preu: DOS rals.

Se ven en la libreria de Lopez, Rambla del Mitj, 20
y demés principals librerias y kioscos.

LOPEZ Editor Rambla del Mitj, 20.

Barcelona, Imp. de Lluís Tasso Arch del Teatro 21 y 23.

Una que repapieja.

Un' altra que «Safa 'l bot»

CRONICAS POLITICAS